

СТАНОВИЩЕ

на доц. д-р Александър Тодоров Сарафов,

член на Научно жури в открита процедура за защита на дисертационен труд

Професионално направление: 4.4. Науки за Земята

Научна специалност: Физическа география и ландшафтознание 01.08.01

Българска академия на науките, Национален институт по геофизика, геодезия
и география, департамент „География”

Тема на дисертационния труд: „АНТРОПОГЕННИ ИЗМЕНЕНИЯ НА
ЛАНДШАФТИТЕ В ОБЩИНА БАНСКО”

Автор на дисертационния труд: **ЙОАНА ВАСИЛЕВА СТОЯНОВА**,
редовен докторант в секция „ГИС”

1. Данни за докторанта.

Докторантката е зачислена на 19.01.2010 г.. Преди това 2 години е картограф в Издателство Атласи. Висше образование на образователно-квалификационна степен магистър с квалификация „Географ” придобива в магистърска програма „Физическа география и ландшафтна екология” на СУ „Св. Климент Охридски” през 2007 година.

В годините на обучителния докторантски период е взела участие в три научни семинара на НИГГ-БАН, три международни конференции и два научноизследователски проекта.

2. Данни за докторантурата.

Тригодишното ѝ зачисляване е приключило през декември 2012 г. В този период г-жа Стоянова е изпълнила в срок етапите в план-програмата на Индивидуалния план. С отлична оценка е положила два специализирани изпита на 25.05. и 26.05. 2011 г. Притежава удостоверения за положени изпити по английски език, статистически анализ и служебни бележки за изкарани три курса на обучение с хорариум от по 20 часа. Не са допуснати процедурни нарушения.

3. Данни за дисертационния труд и автореферата.

Разработката е с подчертано приложен подход. Използваните база данни за земното покритие и земеползването детайлизират ефекта на извършеното оценъчно ландшафтно изследване. Дисертационният труд представлява самостоятелно изследване с обособени въвеждаща, теоретична, методологична, пространствено аналитична в ГИС среда и оценъчна части, картографиращо антропогенни изменения, свързани със социално-икономическото развитие на община Банско след 1989 г. Изложението е в обем от 177 страници. Присъствието на списъци с таблици и фигури преди Увода свързвам с липсата на утвърдени изисквания за оформяне на дисертация у нас. Декларираната оригиналност от докторантката поддържам заради успешната апробация на конструиран модел, допълващ съществуваща класификационна система и създаващ продукт в едър мащаб, използваем в регионалното управление.

Подчертавам дисертабилността на избраната тема и факта, че Автореферата отговаря на съдържанието на разработваната теза. Наред с това заявявам, че съм с разбирането за отделността му като научно тяло. Още нещо, считам за излишен списъка с цитираната литература и отново ще свържа това с липсата на Стандарт у нас.

В глава I е направен преглед на изучеността и досегашни научни постижения, което не подкрепя точно заглавието в частта му „проблема” за антропогенните изменения на ландшафтите. Коректно би било да се позиционира авторството във Фигури 4 и 8. Неудачни са наименованията във Фиг.5. В края логично позиционира основания за обособяването на таксономичните нива в ландшафтна класификация по метода на водещия фактор.

В глава II последователно са разгледани отделните етапи в цялостната предлагана процедура. Започва се от обработката на сателитните изображения и подготовка на входните растерни данни, през компютърно

подпомогната визуална интерпретация до идентифициране на обекти на земеползването в началото, средата и края на 21 – годишния период, както и промените в земното покритие през десет години .

Същинските за дисертацията глава III и IV конкретизират идеята за изграждане оценъчна карта на степента на антропогенна измененост, синхронизираща промени в земното покритие и земеползването в промени в ландшафтите. Чрез съставянето на цифрова карта се достига до количествени характеристики на класове земно покритие. Видимите промени на картите и таблиците между 90 и 96 страници, предполагам е могло да бъдат ситуирани с по – голяма конкретност. Каква е оценката за непроменените площи на част от обектите от Ниво 3 и вероятно е различна? Границите на тези площи отразяват разнообразиено на ландшафтите. Тук е силната страна в дисертацията – допълнението на съществуващата класификация с анализа на земното покритие за нуждите на степенното оценяване на антропогенизацията като например обвързването между сечища със средно изменени ландшафти или изкуствено залесени гори със силно изменени антропогенизирани ландшафти.

4. Научни приноси.

Докторантката формулира четири приноса с научно-приложно естество като последния е неравностоен с останалите. Според нас, основен принос на разработената дисертационна теза е препоръчаният подход, обвързан с традиционна класификационна система, която се детайлизира при осъществяването хармонизация с опита на Европейската агенция по околна среда в оценка на екосистемите.

5. Публикации и участия в научни форуми.

Докторантката е публикувала три статии (две самостоятелно) в научното списание „Проблеми на географията” и на Международните конференции „География и регионално развитие” през 2010 г. и Картография

и ГИС през 2012 г. Те са във връзка с дисертационната тема и удовлетворяват изискванията на закона и правилника спрямо настоящата процедура. Приемам участията ѝ в научни и образователни форуми като необходими компетенции, спомогнали създаването на дисертацията.

6. Заключение.

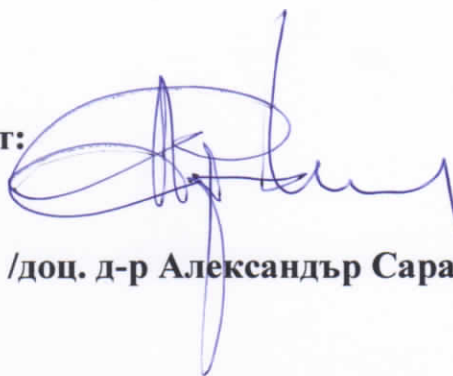
Дисертационната теза е построена върху ясни теоретични принципи на изследване. Създадената цифрова карта е средство за достигане до нова тематична информация. Дисертационният труд притежава определена актуалност и отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България. Всичко казано дотук ме убеждава, че Стоянова може да формулира научни тези и да достига до конкретни научни изводи.

Това ми дава основание да препоръчам на Уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително за присъждане образователната и научна степен „Доктор” на **ЙОАНА ВАСИЛЕВА СТОЯНОВА**, редовен докторант в Професионално направление: 4.4. Науки за Земята, Научна специалност: Физическа география и ландшафтознание 01.08.01.

13.05.2013 г.

гр. София

Рецензент:

/доц. д-р Александър Сарафов/